

“El PSPV té una tendència molt perillosa al tancament”

JOAQUIN DE HARO

L'alacantí Manuel Alcaraz acaba de publicar 'De l'èxit a la crisi' (Publicacions de la Universitat de València), un assaig molt lúcid sobre la situació política del País Valencià. Parlem amb ell sobre el llibre i, també, sobre allò que creu que ens oferirà el futur.

Darrerament s'han esdevingut episodis ben greus, al País Valencià. En canvi, no semblen tenir cap efecte electoral. Potser perquè, com dieu al vostre llibre, els polítics valencians d'esquerra s'han convertit en uns *professionals*...

—L'assumpte és més complex. Pel cap baix, caldria considerar tres elements. Primer de tot, la xarxa de suport

social tan gran construïda pel PP, cosa que no canviarà de la nit al dia i que provoca que molts electors pensen que tot allò que es comenta no siga cert o que siga disculpable; en segon lloc, la corrupció tarda a tenir efectes, sobretot en moments d'incertesa econòmica, quan la fallida del model conservador no ha trobat un recanvi; i, finalment, la idea de la corrupció cal inserir-la dins d'una

altra de més àmplia, la del prestigi. I el PSPV-PSOE, per motius diversos, no ha assolit un prestigi social sòlid. En resum: socialment està molt difosa l'expressió "tots són iguals", i molts, davant aquest panorama, s'estimen més de tornar a votar allò que ja coneixen. El PSPV-PSOE no ha trencat aquesta visió tan verinosa.

—**Insistiu que hi ha una desconexió important entre l'esquerra i la societat civil. Alacant n'és un bon exemple.**

—Sí. El PSPV-PSOE té una tendència molt perillosa al tancament, a situar com a preocupació primera la guerra interna i a mirar amb recel les expressions plurals de la societat civil. No entenen que aquesta no actue per interès electoral.

—**A les comarques d'Alacant també es viu, encara ara, la batalla entre zapanistes i campistes. Però deixeu clar que "qualsevol maniobra que passe**

per esperar una ruptura interna [del PP] va destinada al fracàs". Sempre havíem sentit que la gent penalitza, i molt, la divisió interna.

—Mentre governe el PP, res de tot això no passarà. Sempre tancaran files per tal de defensar els interessos comuns, que al remat no són tan diferents.

—“El PSPV ha renunciat a ser un partit nacional”, expliqueu. El PP, tot al contrari, actua com si fora un partit nacionalista. En què es diferenciarien ací dels socialistes si a la Moncloa hi haguera Mariano Rajoy, però?

—El PSPV-PSOE fa anys que no disposa de cap projecte global que explique les diferenciacions del País Valencià i la inserció en l'Espanya autònoma... Senzillament, aquest tema no figura a la seua agenda. Pel que respecta al PP valencià, no actuen com a nacionalistes, sinó que saben articular perfectament allò del *regionalisme ben entès*: són molt reivindicatius davant Madrid quan els interessa, i més espanyolistes que ningú quan pertoca. Si el PP guanyara a l'estat, el PSPV seria molt més reivindicatiu que no ho és ara, però per tacticisme pur.

—Feu esment a la inadaptació de l'esquerra al fenomen de la globalització, però l'esquerra bé governa Catalunya, les Illes o l'Aragó.

—Una línia argumental del llibre és que, als països desenvolupats, la globalització genera incertesa social, una suma de por i eufòria. Qui aconsegueix de controlar aquesta incertesa, qui redueix la por o la redreça cap als seus adversaris, té més possibilitats de victòria. Però això no significa que no hi haja unes determinades variables de cultura política local: el sistema de partits, la capacitat de lideratge, etcètera. És del tot imaginable que, en uns altres indrets, l'esquerra siga capaç de governar aquesta incertesa.

—A la “santíssima trinitat” de l'economia valenciana —construcció, turisme i grans esdeveniments— no s'hi oposa cap alternativa. És un model amb peus de fang i la desocupació creix al País Valencià com enlloc, però els ciutadans no passen factura al PP.

—El PP ha aconseguit, gràcies a la seua visibilitat, de ser identificat com una garantia de prosperitat accelerada. A més, socialment i simbòlicament, no ha sorgit encara cap alternativa forta.

—Certament, el PSPV-PSOE no ha estat capaç de fer veure que té un pro-

jecte econòmic alternatiu, però alhora és identificat com *el partit del no*.

—Crec que això és ben injust. El PSPV no ha dit *no* a gaires coses. I, en qualsevol cas, quan toca, cal dir *no*. Dir *no* és la manera de dir *sí* a unes altres coses, a voltes. El problema és que el PSPV no és percebut amb propostes directament associades directament a un projecte de canvi econòmic, social i polític.

—Tothom sembla pair la corrupció. Hi som especialment benvolents, ací?

—Potser ho som una mica més, perquè està molt arrelada al model econòmic, particularment a la construcció.

—Proposeu que l'esquerra genere nous símbols, un nou imaginari col·lectiu, diferent del patrocinat pel PP. Quins i com?

—No en tinc la recepta. Ara bé, cal enfortir la societat civil, propugnar valors ètics amb més contundència, cercar vies d'innovació, com ara l'ecologisme... Cal baixar dels despatxos a la plaça.

—També sou molt crític amb les associacions que tot sovint efectuen els socialistes sobre la seua escassa visibilitat als mitjans de comunicació. És com qui acusa l'àrbitre després d'haver perdut un partit per golejada?

—És cert que al País Valencià hi ha uns elevats nivells de manipulació informativa: el poder conservador, tan aclaparador, dirigeix moltes línies de discurs. I no parlem de Canal 9... Però ja n'hi ha prou, d'amagar-se al darrere d'això, i no sols el PSPV! A la transició, el desequilibri era encara més gran —hi havia *Las Provincias* en estat pur— i l'esquerra va vèncer. La política bona és la que s'explica per si mateixa. Una altra cosa ja és la tècnica... Amb més gabinets de premsa no es canvien els cicles polítics, en tot cas. Cal tenir un missatge clar.

—Dubteu molt que el tomb al centre del PSPV-PSOE li aporte vots. Fins i tot podria perdre'n?

—No ho sé, perquè hi ha moltes variables. Les crítiques al tomb no són ideològiques, sinó estratègiques: una estratègia com aquesta desmobilitza la militància pròpia. Adoptar-lo com a eix central vol dir deixar en mans del PP la centralitat política —si el PP vira cap a la dreta, tu hi aniràs al darrere— i, alhora, difumina més les diferències entre dreta i esquerra.

—El cas *Gürtel* i la gravetat de la crisi econòmica poden fer créixer l'abstenció considerablement, tot i que

Un observador impenitent

Manuel Alcaraz (Alacant, 1958) és professor de dret constitucional a la Universitat d'Alacant (UA). Sota les sigles d'Esquerra Unida, va ser escollit regidor de Cultura a l'ajuntament de la seua ciutat, primer, i diputat al Congrés espanyol, després. En abandonar EUPV i passar a formar part de Nova Esquerra, va negar-se a la integració al PSOE i va reprendre l'activitat universitària. Ha estat director de la seu Ciutat d'Alacant de la UA i ara escriu setmanalment una columna d'opinió al diari de referència de les comarques meridionals, *Información*, a més de presidir la Plataforma d'Iniciatives Ciutadanes d'Alacant, que aixopluga bona part de l'associacionisme de la capital de l'Alacantí. En definitiva, un observador impenitent de la política autòctona.

el País Valencià és un territori que tradicionalment vota en massa?

—És probable, però afectarà molt l'evolució de la crisi. El PSPV pot rebre un vot de càstig a Zapatero, ni que siga en forma d'abstenció. Però, igualment, al sumari *Gürtel* hi ha amagats molts enigmes que poden costar car al PP. No tant amb un transvasament de vot al PSPV com cap a l'abstenció o a UPyD.

Victor Maceda